

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ПОЛОЖЕННЯ

**Про порядок реалізації студентами
Національного транспортного університету
права на вільний вибір навчальних дисциплін**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою Радою Національного
транспортного університету
Протокол № 11 від «28» грудня 2017 р.

Київ НТУ
2017 рік

1. Загальні положення

1.1. Це Положення забезпечує реалізацію студентами Національного транспортного університету (далі - Університет) права на вибір навчальних дисциплін, передбаченого Законом України «Про вищу освіту» (пункт 15 частини першої статті 62), наказом МОН України від 26 січня 2015 року №47 «Про особливості формування навчальних планів на 2015/2016 навчальний рік», Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність студентів Національного транспортного університету, затвердженим Вченою Радою Національного транспортного університету 28 вересня 2017р.

1.2. Це Положення забезпечує умови для формалізації процедури:

- формування та доведення до відома студентів переліку навчальних дисциплін вільного вибору;
- здійснення вибору студентами навчальних дисциплін зі сформованого переліку;
- організації подальшого вивчення обраних дисциплін;
- визнання результатів навчання за обраними дисциплінами.

1.3. Вибір студентом навчальних дисциплін в обсязі, що складає не менш як 25% загальної кількості кредитів ЄКТС від загального обсягу ОП, створює умови для досягнення ним наступних цілей:

- поглибити професійні знання в межах обраної освітньої програми та здобути додаткові спеціальні професійні компетентності, у тому числі із здобуттям професійної кваліфікації (якщо це не передбачено освітньою програмою);
- поглибити свої знання та здобути додаткові загальні і загально-професійні компетентності;
- ознайомитись із сучасним рівнем наукових досліджень та розширити або поглибити результати навчання за загальними компетентностями.

До числа вибіркового освітніх компонентів можуть включатися також і практики.

2. Методичне забезпечення організації вибору студентом навчальних дисциплін та регуляторні заходи.

2.1. Університет несе відповідальність за якість викладання і належне методичне забезпечення навчальних дисциплін, які пропонуються студентам для реалізації ними права вільного вибору. На вибір студентам пропонуються лише дисципліни, навчальні програми і робочі навчальні програми яких були розроблені у відповідності до вимог Закону України «Про вищу освіту» і затверджені у складі навчальних планів та освітніх програм.

2.2. У відповідності до сформульованих у п.1.3 цілей студенту пропонуються реалізовувати свій вибір шляхом:

2.2.1. Вибору з варіативної складової навчального плану програми, на якій студент навчається:

2.2.1.1. Вибір спеціалізованого (профільованого) блоку (пакету) дисциплін, який включає переважно фахові дисципліни, що визначають спеціалізовану підготовку студента в межах обраної освітньої програми, і спрямований за обраним фахом. Досягнення передбачених за блоком (пакетом) результатів навчання на визначеному освітньому рівні може бути підставою для рішення Екзаменаційної комісії про присвоєння студенту освітньої та професійної кваліфікації.

Якщо студент обрав спеціалізований (профільований) блок (пакет), він має прослухати всі дисципліни, що включені до даного блоку (пакету).

2.2.1.2. Одночасний вибір вказаної кількості дисциплін із пакету, який включає переважно фахові (для обраної освітньої програми) дисципліни, що дозволяє досягнути поглибленого рівня знань і вмінь в окремих розділах майбутнього фаху.

2.2.1.3. Вибір однієї дисципліни із переліку - студенту пропонується на семестр перелік із кількох дисциплін, із яких він обирає одну.

2.2.2. Вибору навчальних дисциплін в європейському університеті при реалізації студентом права на кредитну мобільність в рамках програми ЕРАЗМУС+К1.

2.3. Студентові може бути відмовлено у реалізації його вибору та запропоновано здійснити новий вибір у наступних випадках:

2.3.1. Якщо кількість студентів, які обрали навчальну дисципліну чи блок (пакет) навчальних дисциплін, перевищує максимальну чисельність, встановлену відповідним факультетом (Центром), кафедрою. У цьому випадку перевага в першу чергу надається студентам, які навчаються на тій самій освітній програмі, на тому ж факультеті (в тому ж Центрі), а в наступну чергу тим студентам, які зафіксували свій вибір раніше;

2.3.2. Якщо кількість студентів, які обрали блок навчальних дисциплін (п.п.2.2.1.1), є меншою за встановлені в Університеті мінімуми: 10 осіб - за освітнім рівнем бакалавра, 5 осіб - за рівнем магістра, 3 особи - за рівнем доктора філософії;

2.3.3. Якщо кількість студентів, які здійснили одночасний вибір вказаної кількості дисциплін із пакету освітньої програми, на якій навчаються (п.п.2.2.1.2), є меншою за 20 осіб за освітнім рівнем бакалавра, чи 15 осіб – рівнями магістра та доктора філософії;

2.3.4. Якщо кількість студентів, які обрали одну дисципліну із переліку вільного вибору студента (п.п. 2.2.1.3), є меншою ніж 25 осіб.

2.3.5. Якщо наслідком його вибору навчальної дисципліни є передбачувано недостатня для присвоєння академічної кваліфікації кількість кредитів відповідного освітнього рівня;

2.3.6. Якщо наслідком його вибору навчальної дисципліни є перевищення встановленого максимуму кількості навчальних дисциплін, які студент може опанувати одночасно та/або кількості підсумкових (семестрових) форм контролю;

2.3.7 Якщо наслідком його вибору навчальної дисципліни передбачувано є формування академічної заборгованості через відсутність необхідного рівня вхідних знань та вмій.

2.4. У випадку, якщо студенту відмовлено у здійсненому ним виборі із причини, позначених у пункті 2.3, йому надається можливість здійснити повторний вибір із переліку дисциплін групи/потокі за якими вже сформовані у відповідності до встановлених в Університеті мінімальних вимог до чисельності студентів у групах/потоках, і де немає перевищення встановлених факультетами/Центрами максимумів, а також які не призведуть до повторної відмови з причин, викладених у підпунктах 2.3.5-2.3.7.

2.5. Обрані студентом навчальні дисципліни (блоки, пакети дисциплін) затверджуються деканом факультету (директором Центру), на якому навчається студент, як невід'ємна складова індивідуального навчального плану студента. Невиконання будь-якої з позицій індивідуального навчального плану є академічною заборгованістю. Зміна студентом свого вибору після його затвердження та зміна обраних дисциплін (блоків, пакетів дисциплін) після початку навчального семестру, в якому вони викладаються, не допускається взагалі.

2.6. Якщо студент у встановлені терміни без поважних причин не скористався своїм правом вибору навчальної дисциплін (блоку, пакетів дисциплін), відповідні позиції його індивідуального навчального плану визначаються за пропозиціями випускової кафедри і затверджуються розпорядженням декана/директора. Відмова студента виконувати сформований таким чином навчальний план є грубим порушенням навчальної дисципліни і студент відраховується з Університету за невиконання навчального плану.

2.7. За результатами реалізації права студента на вільний вибір до його індивідуального навчального плану мають бути включені види навчального навантаження, сукупний (обов'язкової і вибіркової складової разом) обсяг яких (у кредитах ЄКТС) дозволяє зарахування виконання річного навчального плану (60 кредитів ЄКТС за денною формою навчання) і переведення на наступний курс або допуск до підсумкової атестації.

2.8. Сукупний обсяг обов'язкової і вибіркової складових індивідуального навчального плану студента, незалежно від шляхів реалізації права на вільний вибір дисциплін, повинен відповідати вказаному в освітній програмі, за якою навчається студент.

3. Порядок вибору студентами навчальних дисциплін

3.1. Терміни проведення процедур вибору студентами навчальних дисциплін визначаються із необхідності своєчасного (для планування та організації освітнього процесу, його методичного і кадрового забезпечення) формування контингенту студентів у групах і потоках.

3.1.1. Студенти реалізують своє право вибору навчальних дисциплін (пакетів, блоків), як правило, не раніше ніж з другого курсу навчання.

3.1.2. Право вибору навчальних дисциплін (пакетів, блоків) студенти реалізують, як правило, на початку весняного семестру, який передусе навчальному року, під час якого передбачене їх вивчення.

3.1.3. Для студентів, які навчаються за освітніми програмами подвійного диплому чи за програмою ЕРАЗМУС+К1 (кредитна мобільність) процедури вільного вибору організуються порядком, передбаченими відповідними Угодами із університетами-партнерами.

3.2. Процедура вибору студентами навчальних дисциплін включає наступні етапи.

3.2.1. Перший етап - ознайомлення студентів із порядком, термінами та особливостями запису та формування груп для вивчення навчальних дисциплін вільного вибору в Університеті.

3.2.2. Другий етап - ознайомлення студентів із переліками дисциплін і блоків (пакетів) вибору, які пропонуються.

Ознайомлення відбувається шляхом розміщення на веб-сайт Університету інформаційного пакету спеціальності (освітньої програми, навчальних планів), шляхом організації зустрічей з представниками кафедр, що викладають вибіркові дисципліни на освітніх програмах тощо. Ознайомлення студентів із переліками дисциплін і блоків (пакетів) вибору може розпочинатися із перших днів навчання за освітніми програмами.

3.2.3. Третій етап - запис студентів на вивчення навчальних дисциплін (пакетів, блоків тощо). Для студентів денної форми навчання здійснюється одночасно в межах Університету за затвердженим графіком. Для студентів заочної форми навчання - за графіками, затвердженими Центрами в діапазоні термінів, встановлених загальноуніверситетським графіком. Заяви студентів приймаються в деканаті факультету/Центру.

3.2.4 Четвертий етап - опрацювання заяв студентів факультетами/Центрами, перевірка контингенту студентів і попереднє формування груп здійснюється відповідальними працівниками в деканатах факультетів/Центрів.

За результатами етапу студентам, вибір яких не може бути задоволений з причин, перелічених у пункті 2.3, повідомляється про відмову (із зазначенням причини) і пропонується зробити вибір із скоригованого (див. пункт 2.4) переліку. Тривалість етапу не перевищує 5 робочих днів.

3.2.5. П'ятий етап - повторний запис студентів на вивчення навчальних дисциплін (пакетів, блоків тощо). Здійснюється за правилами, наведеними в підпункті 3.2.6. Тривалість етапу не більша ніж календарний тиждень.

3.2.6. Шостий етап - остаточне опрацювання заяв студентів факультетами/ Центрами освітніх програм, прийняття рішень щодо студентів, які не скористалися правом вільного вибору (пункт 2.6), перевірка контингенту студентів і формування груп.

Після перевірки і погодження обрані студентами дисципліни вносяться до їх електронних індивідуальних планів системи АРМ-деканат, а списки груп подаються на затвердження, відповідно деканам/директорам відповідних факультетів/Центрів. Тривалість етапу не більш ніж календарний тиждень.

4. Прикінцеві положення

4.1. У випадку поновлення, переведення студента, допуску до занять після завершення академічної відпустки або зарахування для здобуття освітнього ступеня «бакалавр» на базі «молодшого спеціаліста» із скороченим терміном навчання, за письмовою заявою студента і згодою випускової кафедри освітньої програми та декана факультету, можливе перезарахування вибіркового дисциплін за рахунок фактично вивчених дисциплін із циклу вільного вибору.

4.2. Внесення суттєвих змін до порядку реалізації вільного вибору студентами навчальних дисциплін здійснюється лише за згодою органів студентського самоврядування Університету.